PROCEDEELE ELECTRONICE ŞI SUPORTURILE INFORMATICE UTILIZATE ÎN CADRUL PROCEDURII DE EXECUTARE SILITĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

CZU: 347.952:004(478)

Radu DUBOLARI

Şcoala doctorală Ştiinţe Juridice,
Universitatea de Stat din Moldova

Information and communication technologies are playing an increasingly important role in the sustainable development of a society, contributing to the improvement of economic, social, political, administrative indicators and last but not least those that characterize the level and state of justice in a state. Thus, ensuring free access to justice, the average timeframe for resolving a dispute, the means applied in the justice process, transparency in decision making are directly proportional to the level of application and implementation of information and communication technologies in the field of justice.

Keywords: *enforcement, bailiff, information technologies, electronic processes, computer media*

Tehnologiile informaţionale şi de comunicare capătă un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea durabilă a unei societăţi, contribuie la îmbunătăţirea indicatorilor economici, sociali, politici, administrativi şi, nu în ultimul rând, a celor care caracterizează nivelul şi starea justiţiei într-un stat. Astfel, asigurarea accesului liber la justiţie, termenul mediu de soluţionare a unui litigiu, mijloacele aplicate în procesul de efectuare a justiţiei, transparenţa în luarea hotărârilor sunt direct proporţionale cu nivelul de aplicare şi implementare a tehnologiilor informaţionale şi de comunicare în domeniul justiţiei.

Astfel, referitor la suporturile informatice utilizate de către executorii judecătoreşti în cadrul procedurilor de executare a documentelor executorii pornim de la prevederile art.22 alin.(1) Cod de executare al RM, conform căruia: lit.c) executorul judecătoresc este în drept să solicite şi să primească gratuit pe suport de hârtie şi în regim on-line din partea autorităţilor publice centrale şi locale, a instituţiilor (inclusiv financiare), din partea altor organizaţii (indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare) deţinătoare de registre de stat şi de informaţii relevante pentru procedura de executare orice informaţie care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său şi a locului aflării lor, dacă nu are acces la sistemul informaţional ce conţine informaţia respectivă; lit.n) care acordă exceutorului judecătoresc dreptul să aplice în regim on-line măsuri asigurătorii şi lit.z), potrivit căreia executorul jude-

cătoresc este în drept să folosească, în exercitarea atribuțiilor, mijloace de înregistrare audio, foto şi video [1].

La fel, menționăm că, conform art.37 alin.(1) din Legea RM nr.113 din 1706.2010 privind executorii judecătoreşti, autoritățile administrației publice centrale şi locale, instituțiile (inclusiv financiare), organizațiile (indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat şi de informații relevante pentru procedura de executare sunt obligate ca, în termen de cel mult o lună de la data solicitării de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătoreşti, să încheie contracte de furnizare on-line a informațiilor relevante pentru identificarea debitorului, a patrimoniului său şi a locului aflării acestora [2].

Menționăm că cadrul legal precitat vine a fi ajustat în corespundere cu cerințele Recomandării Rec(2003)17 a Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei către statele membre cu privire la executare, care prevede în pct.6 că trebuie să existe posibilitatea să se strângă repede şi eficient informații despre bunurile debitorului, prin accesul la informații relevante, conținute în registre şi în alte surse [3].

De asemenea, în Recomandare se accentuează că statele trebuie să fie conştiente de riscul că, fără un sistem eficient de executare, pot să apară alte forme de „justiție privată" şi să aibă consecințe negative asupra încrederii publice în sistemul judiciar şi asupra credibilității acestuia.

Lipsa informației rapide şi efeciente pentru procedura de executare privind bunurile debitorului a fost obiectul mai multor cereri examinate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În special se evidențîază cauza *Grivneac c. Moldovei* (CtEDO, hotărârea din 09.10.2007), potrivit căreia statele membre au obligația de a se asigura că toate persoanele în favoarea cărora se pronunță o hotărâre judecătorească obligatorie în ultimă instanță au dreptul la executarea ei şi că neexecutarea hotărârii sau o întârziere a producerii efectelor sale poate transforma acest drept într-unul inoperant şi iluzoriu, în detrimentul uneia dintre părți.

Lipsa informației despre bunurile debitorului, prin accesul la informații relevante, conținute în registre şi în alte surse, este echivalentul lipsei pârghiilor de constrângere a debitorului şi sunt de natură să genereze extinderea inutilă şi artificială a termenului de executare a unui document executoriu, lucru care, potrivit Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, creează riscul de impunitate cu privire la repararea de către stat a prejudiciului survenit în rezultatul neexecutării unei hotărâri judecătoreşti favorabile.

Prin urmare, în continuare vom veni cu analiza suporturilor informative deținute de către executorii judecătoreşti şi utilizate pe post informativ dar şi activ în cadrul procedurilor de executare.

Astfel, unul dintre suporturile informative este Sistemul Informațional SIA „Accesul Activ la Registrul Bunurilor Imobile", care este destinat pentru crearea unui spa-

țiu informațional unic pentru procesele legate de accesul activ la Registrul Bunurilor Imobile.

Sistemul oferă depozitarea, actualizarea şi furnizarea informației documentate despre aceste procese prin utilizarea tehnologiilor informaționale şi de comunicații, asigurând actualitatea, autenticitatea şi veridicitatea informației.

Astfel, sistemul permite vizualizarea, verificarea şi aplicarea în regim on-line asupra bunurilor imobile ale debitorilor a măsurilor de asigurare conform prevederilor art.22, art.63 şi art.74 Cod de executare al RM, prin crearea documentului electronic şi prin utilizarea semnăturii electronice.

Pe lângă acestea, SIA „Accesul Activ la Registrul Bunurilor Imobile" prevede următoarele sarcini funcționale:

- crearea formularului;
- crearea listelor înregistrărilor formularului;
- crearea listei documentelor formularului;
- oferirea utilizatorilor a şabloanelor de documente (inclusiv a documentelor de bază);
- asigurarea procesului de gestionare a formularelor cu vizualizarea statutelor lor şi posibilitatea luării deciziei;
- evidența certificatelor.

Accesând Registrul bunurilor imobile, executorul judecătoresc în cadrul procedurilor de executare obține informații referitoare la înscrierile privind fiecare bun imobil,

dreptul de proprietate şi alte drepturi patrimoniale, titularii de drepturi, documentele ce confirmă drepturile, tranzacţiile cu bunuri imobile şi alte temeiuri ale naşterii, modificării, grevării şi stingerii drepturilor.

Registrul bunurilor imobile se ține în format electronic, înscrierile fiind confirmate prin semnătură electronică.

Registrul bunurilor imobile conține un capitol-supliment privind estimarea bunului imobil în scopul impozitării, care se inserează în dosarul cadastral. Înscrierile în capitolul-supliment se efectuează şi se radiază conform actelor normative speciale.

În subcapitolul III al fiecărui capitol din Registrul bunurilor imobile se fac înscrieri referitoare la alte drepturi reale şi la alte grevări. Subcapitolul este alcătuit din două părți:

a) partea 1 conține înscrieri referitoare la alte drepturi reale (dreptul de uzufruct, uzul, abitația, superficia, servituțile în sarcina fondului aservit, ipoteca, dreptul de folosință, concesiunea, gestiunea economică);

b) partea 2 conține înscrieri referitoare la drepturile de creanță, la faptele sau raporturile juridice aferente bunurilor imobile, a căror notare este prevăzută de legislație.

În subcapitolul III se mai indică:

a) termenul pentru care s-a constituit dreptul, dacă un aşa termen a fost stabilit;

c) date despre titularul al cărui drept este înregistrat în acest subcapitol;

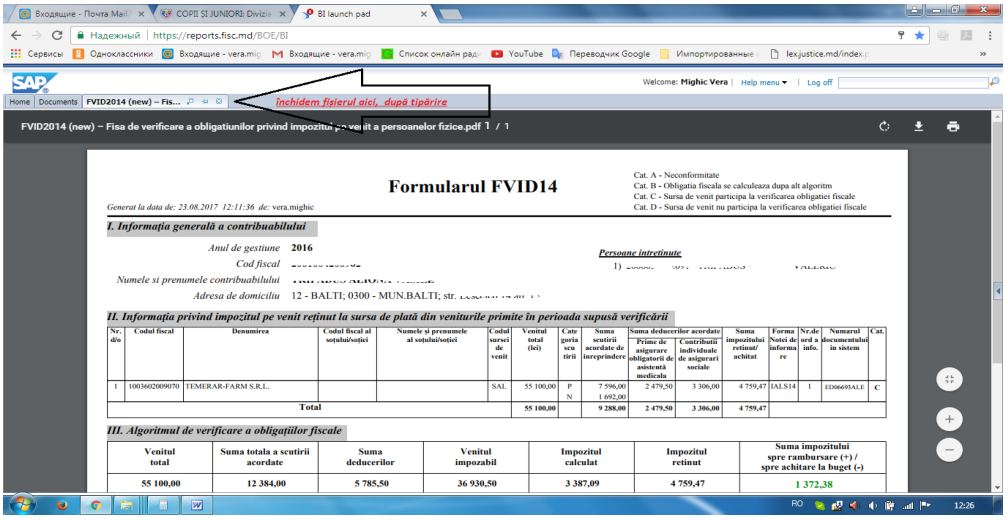
d) denumirea, numărul şi data eliberării documentelor ce confirmă drepturile, în a căror bază a fost efectuată înscrierea;

e) orice modificări, însemnări, corectări cu privire la înscrierile din acest subcapitol.

În fiecare subcapitol al Registrului trebuie să se indice numărul cadastral al terenului [4].

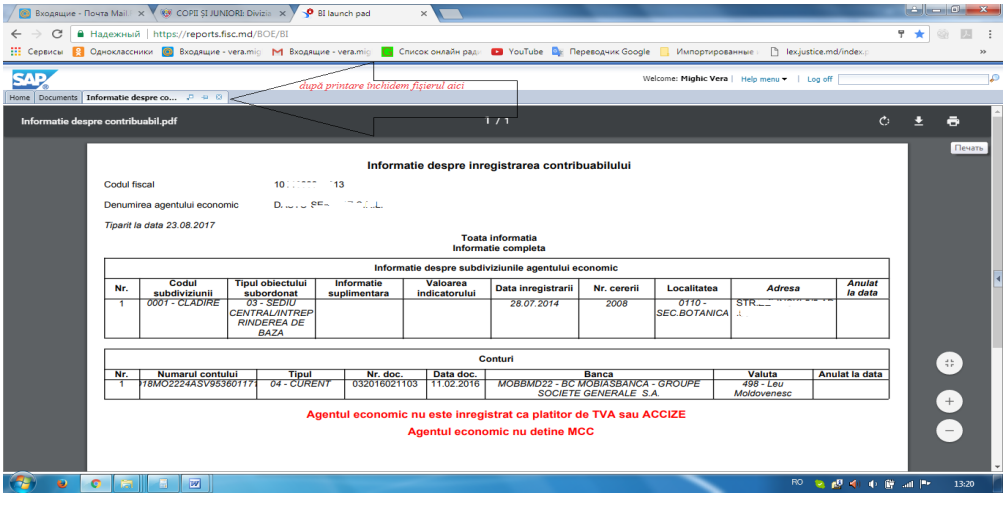
Un alt suport informatic utilizat de către executorii judecătoreşti în exercițiul funcției este Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat cu accesarea portalului https://reports.fisc.md. Astfel, sistemul este compus din mai multe capitole. În cazul persoanelor fizice acestea sunt:

- *Date generale*, care conține informații referitoare la numele, prenumele persoanei, IDNO; data naşterii; data decesului; seria paşaportului; sex; adresa de domiciliu şi telefonul.
- *Conturi bancare*, care conține informații privind numărul contului; tipul contului; numărul documentului; data documentului; banca; valuta; data anulării;
- *Amenzi şi sancțiuni aplicate/ încasate în bugetul de stat*, care conține informații privind procesele-verbale de contravenții întocmite în privința persoanelor fizice; data aplicării; suma amenzii aplicate; mențiunea privind achitarea amenzii.

În cazul persoanelor juridice sistemul este compus din capitolele:

- *Date generale*, care conține informații privind denumirea persoanei; codul fiscal; abrevierea; codul fiscal deținut anterior;
- *Subdiviziunile*, care conține date privind codul subdiviziunii; tipul obiectului subordonat; informații suplimentare; data înregistrării; numărul cererii; localitatea; adresa şi data anulării subdiviziunii;
- *Conturi bancare*, care conține informații privind numărul contului; tipul contului; numărul documentului; data documentului; banca; valuta; data anulării;
- *Amenzi şi sancțiuni aplicate/ încasate în bugetul de stat*, care conține informații privind procesele-verbale de contravenții întocmite în privința persoanelor juridice; data aplicării; suma amenzii aplicate; mențiunea privind achitarea amenzii.

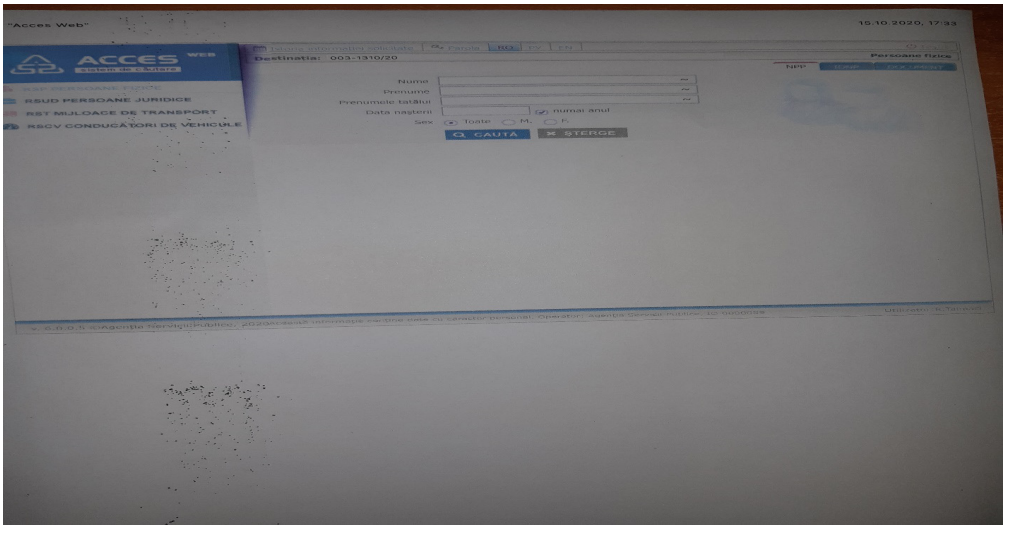

Un alt suport informatic este Sistemul de căutare ACCES al IP „Agenția Servicii Publice”.

Astfel, referitor la persoanele fizice acesta conține informații privind IDNP al persoanei; numele, prenumele; patronimicul; data nașterii; sex; locul nașterii și cetățenia.

Sistemul este compus din mai multe capitole, și anume:

- Documentele persoanei;
- Datele privind rudele acesteia, și anume – soțul, părinții și copiii.
- Adresa;
- Datele personale anterioare;
- Invitatorii;
- Vehiculele;
- Persoanele juridice care au calitatea de fondator și adiministrator;
- Informații privind traversarea frontierei, care cuprinde date privind data traversării, punctul de trecere, tipul documentului utilizat la traversarea frontierei.

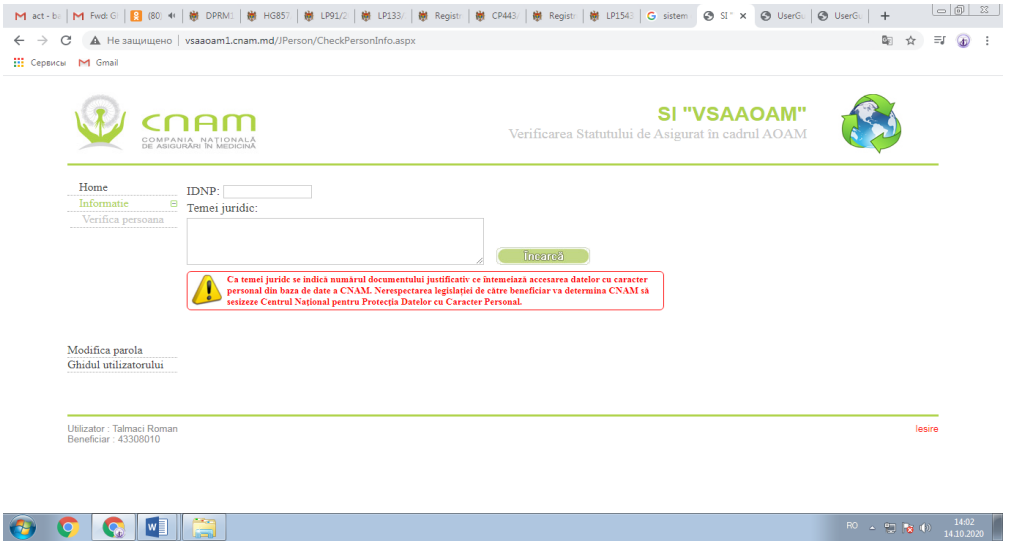

Referitor la persoanele juridice, sistemul conține informații privind IDNO-ul persoanei; data înregistrării; codul fiscal al întreprinderii; codul fiscal anterior; denumirea întreprinderii; forma juridică; certificatul și capitalul social al acesteia.

La fel, informația este divizată pe capitole, și anume:

- Adresa;
- Conducătorii;
- Fondatorii;
- Genurile de activitate;
- Reorganizări; vehicule.

În cadrul procedurilor de executare de către executorii judecătoreşti este utilizat şi Sistemul de căutare al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, care permite verificarea statutului de asigurat şi angajare în câmpul muncii al persoanei.

Pe lângă acestea, în perioda pendemiei, pentru a minimaliza riscurile pentru sănătatea executorilor judecătoreşti şi a personalului biroului, asociate prelucrării pe suport de hârtie a documentelor expediate prin poştă, dar şi pentru a asigura optimizarea cheltuielilor poştale suportate în comunicarea cu instituţiile financiar-bancare, în sistemul electronic pus la dispoziţia executorilor judecătoreşti de organul profesional a fost deschis modulul creării şi expedierii încheierilor către instituţiile financiar-bancare cu aplicarea semnăturii electonice a executorului judecătoresc.

Această modalitate de expediere a încheierilor a fost agreată şi de instituţiile bancare, ea corespunzând exigenţelor de securitate şi trecând prin filtrul unei duble autentificări. În plus, oferă economie de timp şi resurse. Această modalitate de conlucrare este un prim pas în intenţia de a dezvolta platforma pentru a trece la schimb electronic de date şi documente (inclusiv incasso-uri) cu bancile.

Este de menţionat că cadrul procesual ce reglementează procedura de executare silită şi digitalizarea unor proceduri îşi are începutul încă în anul 2004. Astfel, în cazul Republicii Moldova, impactul tehnologiilor informaţionale şi de comunicare asupra modului de guvernare a fost asumat la nivel oficial începând cu anul 2004 prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova privind edificarea societăţii informaţionale în Republica Moldova, nr.1743-III din 19.03.2004 [5]. Astfel, s-a menţionat că edificarea societăţii informaţionale, în care tehnologiile informaţionale şi comunicaţionale influenţează pozitiv asupra tuturor sferelor vieţii şi contribuie la dezvoltarea social-economică a statului şi la ridicarea nivelului de trai al populaţiei, constituie una dintre direcţiile strategice ale dezvoltării mondiale, iar art.1 al Decretului prevede că

edificarea societății informaționale în Republica Moldova se declară drept una dintre prioritățile naționale.

Prin urmare, unul dintre cele mai importante acte normative relevante este Strategia Națională de dezvoltare a Societății Informaționale „Moldova Digitală 2020", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.857 din 31.10.2013 [6], printre programele căreia, inițiativele şi proiectele importante în curs de desfăşurare este programul „e-Justiție" (pct.2.3). Astfel, s-a menționat că Republica Moldova va deveni o țară cu o societate informațională avansată, în care utilizarea facilităților tehnologiei informației şi comunicațiilor, accesul extins la infrastructura TIC modernă, conținutul digital bogat şi serviciile informaționale performante vor conduce la competitivitatea economică, o bună guvernare şi, implicit, la creşterea bunăstării populației. Iar obiectivul general al Strategiei este crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea şi utilizarea largă a potențialului Tehnologiilor informaționale şi de comunicare de către instituțiile publice, mediul de afaceri şi cetățeni pentru a-şi atinge țintele economice, sociale şi culturale în beneficiul tuturor. La fel, unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei este aprobarea planurilor de digitizare a serviciilor publice în conformitate cu prioritățile pe domeniul justiției.

Un alt act normativ relevant studiului este Legea RM nr.91 din 27.06.2014 privind semnătura electronică şi documentul electronic [8], care stabileşte regimul juridic al semnăturii electronice şi al documentului electronic, inclusiv cerințele principale față de valabilitatea acestora şi cerințele principale față de serviciile de certificare. Astfel, *document electronic* este o informație în formă electronică, creată, structurată, prelucrată, păstrată şi/sau transmisă prin intermediul computerului sau al altor dispozitive electronice, semnată cu semnătură electronică în conformitate cu Legea nr.91/2014.

Semnătură electronică constituie date în formă electronică, care sunt ataşate la / sau logic asociate cu alte date în formă electronică şi care sunt utilizate ca metodă de autentificare. Verificarea autenticității semnăturii electronice se efectuează prin intermediul dispozitivului de verificare a semnăturii electronice şi/sau al produsului asociat semnăturii electronice, cu utilizarea datelor de verificare a semnăturii electronice.

Legea menționată stabileşte mai multe tipuri de semnături electronice, şi anume:

a) semnătura electronică simplă;

b) semnătura electronică avansată necalificată;

c) semnătura electronică avansată calificată.

Semnătura electronică simplă este semnătura electronică utilizată ca metodă de autentificare, fără a face trimitere exclusiv la semnatar.

Semnătura electronică avansată necalificată este o semnătură electronică ce îndeplineşte următoarele cerințe:

a) face trimitere exclusiv la semnatar;

b) permite identificarea semnatarului;

c) este creată prin mijloace controlate exclusiv de semnatar;

d) este legată de datele la care se raportează, astfel încât orice modificare ulterioară a acestor date poate fi detectată.

Semnătura electronică avansată calificată este o semnătură electronică care îndeplineşte toate cerinţele semnăturii electronice avansate necalificate şi, suplimentar:

a) se bazează pe un certificat calificat al cheii publice emis de un prestator de servicii de certificare acreditat în domeniul aplicării semnăturii electronice avansate calificate;

b) este creată prin intermediul dispozitivului securizat de creare a semnăturii electronice şi se verifică securizat cu ajutorul dispozitivului de verificare a semnăturii electronice şi/sau al produsului asociat semnăturii electronice, care dispun de confirmarea corespunderii cu cerinţele prevăzute de Legea nr.91/2014.

Semnătura electronică, indiferent de gradul de protecţie de care dispune, produce efecte juridice şi este acceptată ca probă, inclusiv în cadrul procedurilor judiciare, chiar dacă:

a) se prezintă în formă electronică; *sau*

b) nu se bazează pe un certificat eliberat de un prestator acreditat de servicii de certificare; *sau*

c) nu se bazează pe un certificat calificat al cheii publice; *sau*

d) nu este creată prin intermediul dispozitivului securizat de creare a semnăturii electronice.

Semnătura electronică avansată calificată are aceeaşi valoare juridică ca şi semnătura olografă.

Modalitatea în care se va asigura gradul de protecţie a semnăturii electronice avansate calificate pentru echivalarea acesteia cu semnătura olografă aplicată pe hârtie se stabileşte de organul competent, care, conform art.36 alin.(1) din Legea nr.91/2014 este Serviciul de Informaţii şi Securitate.

Modalitatea de aplicare a semnăturilor electronice de către funcţionarii persoanelor juridice de drept public se stabileşte de Guvern. Persoanele juridice de drept privat stabilesc de sine stătător modalitatea de aplicare a semnăturilor electronice de către reprezentanţii acestora.

Referitor la documentul electronic, menţionăm că acesta fiind semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. Documentul electronic semnat cu semnătură electronică simplă sau cu semnătură electronică avansată necalificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părţilor privind aplicarea semnăturilor electronice.

În cazul în care, conform legislaţiei, se cere ca documentul să fie perfectat sau prezentat pe suport de hârtie şi semnat cu semnătură olografă, documentul electronic se consideră a fi corespunzător acestei cerinţe.

În cazul în care, conform legislaţiei, se cere ca documentul pe suport de hârtie să fie autentificat cu ştampilă, documentul electronic se consideră a fi corespunzător acestei cerinţe.

Cu o singură semnătură electronică pot fi semnate câteva documente electronice legate între ele (setul de documente electronice). În cazul semnării cu semnătură

electronică a setului de documente electronice, fiecare document inclus în acest set se consideră semnat cu acelaşi tip de semnătură electronică.

Documentul electronic este echivalat, după valoarea sa probantă, cu probele scrise sau mijloacele materiale de probă. Documentul electronic nu poate fi respins în calitate de probă pentru motivul că are o formă electronică.

Documentul electronic poate fi utilizat de către persoanele fizice şi juridice în toate domeniile de activitate în care este posibilă utilizarea mijloacelor tehnice şi de program ce permit crearea, prelucrarea, expedierea, recepţionarea, păstrarea, modificarea şi/sau nimicirea informaţiei în formă electronică.

Documentul electronic este considerat autentic dacă întruneşte cumulativ următoarele condiţii:

a) este semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie;

b) este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

Documentul electronic poate fi expediat şi recepţionat cu ajutorul sistemelor informaţionale şi de comunicaţii electronice şi/sau al purtătorilor materiali.

Documentul electronic se expediază într-o formă ce permite păstrarea şi utilizarea lui de către destinatar.

În cazul în care semnatarul şi destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, documentul electronic se consideră expediat dacă:

a) este expediat de către semnatar ori de către un intermediar în circulaţia electronică a documentelor, care acţionează în numele semnatarului, sau prin sistemul informaţional utilizat de către semnatar;

b) este adresat în mod corespunzător sau este direcţionat în sistemul informaţional indicat de destinatar;

c) este redat într-o formă ce permite prelucrarea lui în sistemul informaţional indicat de destinatar;

d) intră într-un sistem informaţional ce nu este controlat de către semnatar sau de către intermediarul în circulaţia electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului.

În cazul în care semnatarul şi destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, documentul electronic se consideră recepţionat de către destinatar dacă acesta:

a) intră în sistemul informaţional din care destinatarul poate să extragă documentele electronice;

b) intră în sistemul informaţional indicat de destinatar într-o formă accesibilă pentru utilizare în sistemul respectiv.

Documentul electronic se consideră neexpediat în cazul în care destinatarul ştia sau trebuia să ştie că:

a) persoana indicată în document ca semnatar nu este semnatarul adevărat al acestuia;

b) semnatarul nu este iniţiatorul expedierii documentului electronic;

c) documentul electronic este recepționat de către destinatar cu modificări sau fără semnătură electronică.

Documentul electronic nu se consideră recepționat dacă persoana care l-a recepționat nu este destinatarul preconizat al acestuia.

Dacă semnatarul şi destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional ce nu este controlat de către semnatar sau de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului.

Referitor la protecția documentulului electronic, menționăm că acesta beneficiază de protecție juridică egală cu cea a documentului analog pe suport de hârtie.

Informația ce constituie conținutul documentului electronic este utilizată şi protejată, conform legislației, în funcție de statutul şi gradul de protecție a acesteia.

Crearea, prelucrarea, expedierea, recepționarea, păstrarea, modificarea şi/sau nimicirea documentului electronic trebuie să corespundă cerințelor de securitate stabilite de Guvern pentru sistemele de circulație electronică a documentelor persoanelor juridice de drept public. Cerințele de securitate pentru sistemele de circulație electronică a documentelor persoanelor juridice de drept privat sunt stabilite de către proprietarii acestora.

În procesul de creare, prelucrare, expediere, recepționare, păstrare, modificare şi/sau nimicire a documentului electronic se impune păstrarea informației ce permite stabilirea originii, apartenenței şi destinației documentului electronic, precum şi a datei creării, expedierii şi recepționării acestuia [8].

Persoanele fizice şi juridice poartă răspundere, conform legislației, pentru neîndeplinirea prevederilor Legii nr.91/2014.

Intermediarul în circulația electronică a documentelor poartă răspundere, conform legislației, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor prevăzute de prezenta lege, pentru calitatea necorespunzătoare a serviciilor prestate, precum şi pentru prejudiciul cauzat de aceste acțiuni şi/sau inacțiuni.

Pentru accesarea ilegală a informației cuprinse în documentele electronice, persoanele poartă răspundere civilă, contravențională sau penală, după caz, conform legislației.

Litigiile apărute în cadrul circulației electronice a documentelor, precum şi cele legate de utilizarea documentelor electronice şi de aplicarea semnăturii electronice se soluționează de către subiecții circulației electronice a documentelor în conformitate cu legislația şi contractele încheiate.

Astfel, conform prevederilor art.42 din Legea nr.91/2014, titularul certificatului cheii publice poartă răspundere civilă, contravențională sau penală, după caz, conform legislației.

Titularul certificatului cheii publice poartă răspundere civilă pentru prejudiciul cauzat de:

a) neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor prevăzute de prezenta lege;

b) semnarea documentelor electronice cu utilizarea cheii private, inclusiv în perioada de la solicitarea suspendării valabilității sau revocării certificatului cheii publice până la înscrierea, în termenul stabilit, a menţiunii respective în registrul certificatelor cheilor publice, cu excepția cazurilor în care titularul certificatului va aduce probe pertinente că documentul electronic a fost semnat de o altă persoană.

Prestatorii de servicii de certificare vor asigura respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal în procesul de prestare a serviciilor de certificare.

Datele cu caracter personal se colectează de către prestatorul de servicii de certificare numai cu acordul prealabil al persoanei care solicită certificatul şi numai în măsura în care acestea sunt necesare pentru eliberarea şi menținerea certificatului. Datele personale nu pot fi colectate sau prelucrate în alte scopuri fără consimțământul expres al persoanei interesate.

Astfel, Legea RM nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal [9] reglementează relațiile juridice care apar în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal ce fac parte dintr-un sistem de evidență sau care sunt destinate să fie incluse într-un asemenea sistem, efectuată în totalitate sau în parte prin mijloace automatizate, precum şi prin alte mijloace decât cele automatizate. Prin urmare, menționăm că *date cu caracter personal* constituie orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.

Prelucrarea datelor cu caracter personal este orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate sau neautomatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ştergerea sau distrugerea. Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.

Controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii nr.133/2011 se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care acționează în condiții de imparțialitate şi independență.

Este de menționat că schimbul de date electronice este o prioritate pentru sistemul de drept din Republica Moldova. Recent, Consiliul Superior al Magistraturii a anunțat inițiativa de creare a unei platforme electronice ca alternativă de soluționare a incidentelor procesuale ce apar în procedura de executare prin trecerea la schimbul de documente în format electronic, cu respectarea cerințelor față de documentul electronic şi protejarea datelor cu caracter personal. Măsura va reduce volumul de lucru al judecătorilor, oferind atât instanțelor judecătoreşti, cât şi executorilor judecătoreşti posibilitatea de a economisi timp şi resurse financiare.

Astfel, Consiuliul Superior al Magistraturii şi Uniunea Națională a Executorilor Judecătoreşti urmează să semneze un acord de colaborare pentru a simplifica activitatea magistraților şi a executorilor judecătoreşti. Totodată, în cadrul reuniunii s-a convenit asupra necesității modificării cadrului normativ intern ce vizează crearea unui schimb de date interinstituțional, prin intermediul adreselor poştale electronice, în acest sens fiind prezentat un proiect cu privire la digitalizarea demersurilor executorilor judecătoreşti.

În concluzie, este de menționat că nimeni nu pune la îndoială eficacitatea şi impactul pozitiv al implementării tehnologiilor informaționale şi de comunicații în procedura de executare, manifestat prin transparentizarea procedurii de executare şi reducerea termenului de executare.

Referințe:

1. Codul de executare al Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2020, nr.214-220.
2. Legea privind executorii judecătoreşti, nr.113 din 17.06.2010. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr.126-128.
3. Recomandarea Rec (2003) 17 a Comitetului de Miniştri către statele membre privind executarea hotărârilor judecătoreşti.
4. Legea cadastrului bunurilor imobile, nr.1543 din 25.02.1998. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1998, nr.44-46.
5. Decretul Preşedintelui Republicii Moldova privind edificarea societății informaționale în Republica Moldova, nr.1743 din 19.03.2004. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2004, nr.50.
6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, nr.857 din 31.10.2013. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2013, nr.252 -257.
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, nr.857 din 31.10.2013. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2013, nr.252 -257.
8. Legea privind semnătura electronică şi documentul electronic, nr.91 din 27.06.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2014, nr.174-177.
9. Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr.133 din 08.07.2011. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2011, nr.170-175.